

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТНИМИ ПЕРЕВАГАМИ»

Галузь знань		07 «Управління і адміністрування»		Освітній рівень	бакалавр		
Спеціальність		073 «Менеджмент»		Семестр	6		
Освітньо-професійна програма		«Менеджмент»		Тип дисципліни	Вибіркова		
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:				
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка
	5	150	18	-	54	-	78

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню		
Освітні компоненти для яких є базовою		
Мета курсу:	розкриття соціально-економічних закономірностей підвищення конкурентоспроможності, формування знань, умінь та практичних навичок до вирішення проблем з управління конкурентними перевагами підприємства необхідних для професійної діяльності менеджера.	
Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми		
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції	
	ППЗ. Здатність визначати перспективи розвитку організації. ПП4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними	
Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)		
ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації		
ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.		

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Тиждень семестру	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ			
Тема 1. Конкуренція як рушійна сила ринку. Знати: історичний досвід формування поняття «конкуренція» з урахуванням економічних концепцій та сукупності факторів, що впливають на його трансформацію; Вміти: використовувати теоретичні основи поняття «конкуренція» з урахуванням функцій, форм та засобів цінової і нецінової конкуренції; Формування компетенцій: ППЗ, ПП4. Результати навчання: ПРН 5, Рекомендовані джерела: 1, 2.	Лекція 1	1	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 1-2	1	Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання

<p>Тема 2. Державне регулювання конкуренції.</p> <p>Знати: правові засади державного регулювання конкуренції та особливості діяльності Антимонопольного комітету України відносно закордонного досвіду.</p> <p>Вміти: аналізувати економічні й інституційні аспекти конкуренції та вміти використовувати їх для подальшої регламентації цього явища в діяльності підприємств.</p> <p>Формування компетенцій: ППЗ, ПП4.</p> <p>Результати навчання: ПРН 5,</p> <p>Рекомендовані джерела: 1,2,3.</p>	Лекція 2	2	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 3-5	2	Усне опитування, тестування, тематична дискусія, рішення практичних задач та ситуаційних вправ
<p>Тема 3. Формування конкурентних переваг підприємства.</p> <p>Знати: інструменти забезпечення конкурентних переваг за поняттям, видами, джерелами виникнення, сферою застосування.</p> <p>Вміти: застосовувати принципи забезпечення конкурентних переваг за видовими ознаками під впливом внутрішніх та зовнішніх факторів.</p> <p>Формування компетенцій: ППЗ, ПП4.</p> <p>Результати навчання: ПРН 5,</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-10.</p>	Лекція 3	3	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 6-8	3	Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
<p>Тема 4. Методи та технології забезпечення конкурентних переваг підприємства.</p> <p>Знати: методи та принципи оцінки конкурентоспроможності підприємства,</p> <p>Вміти: визначати напрями підвищення якості продукції підприємства та оцінювати рівень її конкурентоспроможності з урахуванням міжнародних стандартів й досвіду;</p> <p>Формування компетенцій: ППЗ, ПП4.</p> <p>Результати навчання: ПРН 5,</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-10.</p>	Лекція 4	4	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 9-12	4	Усне опитування, навчальна дискусія. Проведення модульного контролю №1 «Теоретичні аспекти формування конкурентних переваг»
<p>Тема 1. Конкуренція як рушійна сила ринку.</p> <p>Тема 2. Державне регулювання конкуренції.</p> <p>Тема 3. Формування конкурентних переваг підприємства.</p> <p>Тема 4. Методи та технології забезпечення конкурентних переваг підприємства.</p>	Самостійна робота	1-4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підходи до визначення форм та видів економічної конкуренції. 2. Антимонопольне регулювання конкуренції в Україні. 3. Сутність поняття «конкурентні переваги» та шляхи їх досягнення. 4. Характеристика основних джерел конкурентних переваг в маркетингу. 5. Фактори втримання конкурентних переваг. 6. Сфери формування та реалізації конкурентних переваг. 7. Підходи та методи аналізу конкурентних переваг підприємства. 8. Показники, що характеризують рівень конкурентоспроможності за конкурентними перевагами. 9. Прикладний інструментарій управління потенціалом підприємства, його конкурентоспроможністю і вартістю. 10. Структура аналізу діяльності конкурентів.

Розділ 2. УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТНИМИ ПЕРЕВАГАМИ ПІДПРИЄМСТВА

<p>Тема 5. Особливості управління конкурентоспроможністю підприємства. Знати: методологічну основу управління конкурентними перевагами підприємства за концептуальними положеннями сучасної економічної та управлінської теорії; Вміти: формувати організаційно-економічний механізм управління конкурентними підприємства враховуючи підходи антикризового та ціннісно-компетентнісного управління; Формування компетенцій: ППЗ, ПП4. Результати навчання: ПРН 5, ПРН 8. Рекомендовані джерела: 1-9.</p>	Лекція 5	5	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 13-16	5	Усне опитування, рішення задач, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
<p>Тема 6. Стратегії забезпечення конкурентних переваг підприємств. Знати: основні напрями визначення і реалізації конкурентних стратегій за класифікаційними ознаками; Вміти: застосовувати конкурентні стратегії як спосіб отримання стійких конкурентних переваг підприємства з метою задоволення різних і мінливих потреб покупців; Формування компетенцій: ППЗ, ПП4. Результати навчання: ПРН 5, ПРН 8. Рекомендовані джерела: 1-10.</p>	Лекція 6	6	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 17-20	6	Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
<p>Тема 7. Моделі та методи оцінки конкурентних переваг підприємства. Знати: моделі та методи оцінки конкурентних переваг підприємства за ступенем охоплення аспектів функціонування підприємства та набору чинників конкурентоспроможності;. Вміти: проводити комплексне оцінювання конкурентоспроможності підприємства за формою вираження результату оцінки та типовими показниками; Формування компетенцій: ППЗ, ПП4. Результати навчання: ПРН 5, ПРН 8. Рекомендовані джерела: 1-10.</p>	Лекція 7	7	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 21-24	7	Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни. Усне опитування, навчальна дискусія.
	Лекція 8	8	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
<p>Тема 8. Розроблення і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності підприємства. Знати: інструменти та механізм розробки програми підвищення конкурентоспроможності підприємства з урахуванням галузевих та територіальних особливостей; Вміти: формувати цільові програми підвищення конкурентоспроможності підприємства за функціональними напрямами його діяльності; Формування компетенцій: ППЗ, ПП4. Результати навчання: ПРН 5, ПРН 8. Рекомендовані джерела: 1, 4, 7.</p>	Лекція 9	9	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 25-27	9	Усне опитування, тестування, навчальна дискусія. Проведення модульного контролю №2 «Управління конкурентними перевагами підприємства»

<p>Тема 5. Особливості управління конкурентними перевагами підприємства.</p> <p>Тема 6. Стратегії забезпечення конкурентних переваг підприємств.</p> <p>Тема 7. Моделі та методи оцінки конкурентних переваг підприємства.</p> <p>Тема 8. Розроблення і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності підприємства.</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>4-9</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Системно-процесний підхід управління конкурентоспроможністю підприємства. 2. Етапи і процедури процесу управління конкурентоспроможністю підприємства. 3. Загальна блок-схема організаційно-економічного механізму системи управління конкурентними перевагами підприємства. 4. Стратегії надбання конкурентної переваги. 5. Підтримка конкурентоздатності відповідно до стадії життєвого циклу конкурентної переваги 6. Показники кількісної оцінки конкурентних переваг підприємства. 7. Система показників для оцінки фінансового аспекту конкурентоспроможності підприємств. 8. Етапи діагностики конкурентних переваг підприємства. 9. Умови доцільності використання стратегії адаптації. 10. Інструменти розробки програми підвищення конкурентоспроможності підприємства.
--	--------------------------	------------	---

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

- Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт: GoogleDocs, GoogleAnalytics, GoogleTrends - проведення та оцінка маркетингових досліджень; HohlBuilder, GoogleCharts, Vizualize-онлайн сервіси для створення інфографіки; Microsoft PowerPoint – візуалізація даних Microsoft Power BI – аналітика та візуалізація даних
- Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;
- Система дистанційного навчання і контролю Moodle – <http://dl.dut.edu.ua>

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Управління конкурентоспроможністю підприємств: підручник / П'ятницька Г.Т., П'ятницька Н.О., Шумська С.С., Федорченко Н.В., Гелич А.О., П'ятницький Д.В. За заг. ред. д-р. екон. наук., проф. Г.Т. П'ятницької. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. — 700 с.
2. Лупак Р. Л. Л 85 Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. / Р. Л. Лупак, Т. Г. Васильців. – Львів : Видавництво ЛКА, 2016. – 484 с. –
3. Теоретичні, методологічні та практичні аспекти конкурентоспроможності підприємств : монографія / за загальною редакцією професора О.Г. Янкового. – Одеса, Атлант, 2017. – 514 с.
4. Цибульська Е. І. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. – Харків: Вид-во НУА, 2018. – 320 с.
5. Бабій О.М., Малишко В.С., Пудичева Г.О. Управління вартістю підприємства: Навчальний посібник. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2016. – 207с.
6. Романюк Л.М. Конкурентоспроможність підприємства: Посібник до вивчення дисципліни 8.03050401 – Кіровоград: КНТУ – 2014 – 152 с.
7. Євтушенко Н.О. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник навчальний /Н.О. Євтушенко. - Запоріжжя: ЗНУ, 2015. – 142с.
8. Яркіна Н. М. Економіка підприємства : навч. посіб. / Н. М. Яркіна – Київ : Ліра-К, 2015. – 498 с.
9. Коробов М. Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства / М. Я. Коробов. – Київ: Знання, 2012. – 276 с.
10. Потенціал підприємства: формування та використання : підруч. / [Н.В.Касьянова, Д. В. Солоха, В. В. Морева та ін.]. – Харків: Цифрова типографія, 2012. – 257 с.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.
- Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	<i>Робота на лекціях, у т.ч.:</i>	
	• присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за кожне відвідування 0,5 бала
	• ведення конспекту	за кожну лекцію 1,5 бали
	• участь у експрес-опитуванні	за кожну правильну відповідь 0,25 бала
	<i>Робота на практичних заняттях, у т.ч.:</i>	
	• присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за кожне відвідування 0,5 бала
	• доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді)	за кожну презентацію максимум 10 балів
	• усне опитування, тестування, рішення практичних задач	за кожну правильну відповідь 0,5 бала
	• участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання	за кожну правильну відповідь 2 бали
• участь у діловій грі	за кожну участь 3 бали	
РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)	Модульний контроль № 1 «Теоретичні аспекти формування конкурентних переваг»	максимальна оцінка – 25 балів
	Модульний контроль № 2 «Управління конкурентними перевагами підприємства»	максимальна оцінка – 25 балів
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт за спеціальністю, створення кейсів тощо.	Згідно рішення кафедри

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ Залік		Метою заліку є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Залік проходить у формі співбесіди та тестування.	Критерії оцінювання зазначено у таблиці
бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /зали в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обгрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусію, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно / Зараховано (А)
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (В)
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (С)
64-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усунути за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
60-63	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно / Зараховано (E)
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необгрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) В залікову книжку не проставляється
1-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) В залікову книжку не проставляється